

THE
RIGHT
LIVELIHOOD
AWARD

Pressmeddelande

Embargo fram till 22 september 2016 klockan 10:00 svensk tid

2016 års Right Livelihood-pristagare upprätthåller grundläggande mänskliga rättigheter och värden under förtryck och brinnande krig

Årets Right Livelihood-pristagare är:

Syria Civil Defence, ofta kallade Vita hjälmarna, (Syrien): *'för deras enastående mod, medmänsklighet och humanitära insatser för att rädda civila från förödelsen i inbördeskrigets Syrien'*.

Mozn Hassan och Nazra for Feminist Studies (Egypten): *'för sitt försvar av kvinnors rättigheter i en miljö av våld, övergrepp och diskriminering'*.

Svetlana Gannushkina (Ryssland): *'för hennes outtröttliga arbete under flera årtionden med att försvara flyktingars och migranternas mänskliga rättigheter, liksom med att öka toleransen mellan olika etniska grupper'*.

Cumhuriyet (Turkiet): *'för dess orädda och undersökande journalistik samt principfasta försvar av yttrandefriheten under tider av förtryck, censur, frihetsberövanden och dödshot'*.

Tillkännagivandet gjordes av Ole von Uexkull, chef för Right Livelihood-stiftelsen, samt Marianne Andersson, styrelseledamot, vid en presskonferens på UD.

En internationell jury har utsett pristagarna bland totalt 125 nominerade kandidater från 50 länder. Prissumman som de fyra pristagarna delar på är 3 miljoner kronor.

– Årets Right Livelihood-pristagare arbetar med några av de mest akuta globala frågorna: krig, yttrandefrihet, kvinnors rättigheter och migranternas utsatthet. Genom årets pris firar vi inte bara deras mod, medlidande och hängivenhet, vi firar också framgångarna i deras arbete som – mot alla odds – bidrar till konkret förändring i vår värld, säger Ole von Uexkull.

Right Livelihood-stiftelsen hedrar och stöttar modiga människor och organisationer som på ett visionärt och föredömligt sätt arbetar för att lösa globala problem. Hittills har 166 pristagare från 68 länder hedrats för sina insatser.

Tidigare i år har det diskuterats om Right Livelihood-priset ska få delas ut i riksdagen. I våras fick prisets tvärpolitiska sällskap av riksdagsledamöter (SÄRLA) avslag på sin ansökan om att boka lokal för prisutdelning.

– Det finns ett väldigt stort intresse för pristagarnas arbete bland riksdagsledamöter. Vi vet att det pågår en förnyad diskussion i riksdagen om en möjlig inbjudan för pristagarna i år och vi hoppas att den leder till en lösning som alla är nöjda med, säger Ole von Uexkull.

För mer information om Right Livelihood-priset och årets pristagare, eller om du vill boka en intervju med någon av dem, vänligen kontakta:

Svensktalande media: Johannes Mosskin, Communications Manager, mobil: +46 70 437 11 48, e-post johannes@rightlivelihood.org

Internationell media: Xenya Cherny-Scanlon, Director of Communications, mobil: +41 76 690 87 98, e-post xenya@rightlivelihood.org

Foto- och filmmaterial med hög upplösning finns att hämta här: www.rightlivelihood.org/2016

Om priset

Right Livelihood-priset, ofta kallat det "Alternativa Nobelpriset", har presenterats i Stockholm sedan det grundades 1980. Priset delas oftast mellan fyra pristagare. Prispengarna går till pristagarnas pågående arbete, inte till personligt bruk. Utöver den årliga prisutdelningen stöttar Right Livelihood-stiftelsen alla sina pristagare, särskilt de som på olika sätt hotas för sina viktiga insatser.

Right Livelihood-priset är inte ett pris för världens politiska, vetenskapliga eller ekonomiska elit, utan ett folkets pris för en rättvis och hållbar framtid. Alla är välkomna att nominera kandidater till Right Livelihood-priset. Det har fått sitt namn efter ett buddhistiskt koncept om Right Livelihood, som uppmuntrar människor att leva på ett etiskt sätt med respekt för både människor och miljö.

THE
RIGHT
LIVELIHOOD
AWARD

Om pristagarna

Syria Civil Defence, kända som **Vita hjälmarna**, består av 3 000 volontärer från lokalsamhället – både kvinnor och män. Sedan 2013 har de, utan tanke på de drabbades religiösa eller politiska tillhörighet, räddat över 60 000 människor från byggnader som rasat vid bombningar under det syriska inbördeskriget. Volontärerna, som tidigare varit allt från bagare och skräddare till försäljare och lärare, har tränats för att släcka bränder, rädda människor ur rasmassor och bistå med medicinsk hjälp. De utbildar barn och vuxna i hur de kan skydda sig under luftangrepp och reparerar även infrastruktur som förstörts.

Vita hjälmarna utgör en unik källa till hopp och fungerar som livlina för den krigshärjade civilbefolkningen. Deras hängivna humanitära arbete har gjort att omvärldens ögon riktats mot civilbefolkningens lidande under det urskillningslösa bombandet i Syrien, och de har oupphörligen värdjat om att få ett slut på stridigheterna i landet.

Dokumentärfilmen "The White Helmets" som skildrar volontärernas arbete hade premiär på Netflix den 16 september. Det är första gången som Right Livelihood-priset går till en pristagare från Syrien.

Mozn Hassan är en egyptisk feminist och människorättsförsvarare. **Nazra for Feminist Studies**, den organisation som Hassan grundade 2007, dokumenterar brott mot mänskliga rättigheter och har koordinerat arbetet mot det ökade sexuella våldet som drabbat kvinnor vid demonstrationer både under och efter den egyptiska revolutionen 2011. Nazra såg till att de drabbade fick medicinsk, psykologisk och juridisk hjälp.

Nazra har också engagerat sig i olika kvinnonätverk som på ett framgångsrikt sätt lobbade för att inkludera kvinnors rättigheter i Egyptens nya konstitution (2014). Som ett resultat av deras arbete har definitionen av vad som betraktas som ett sexualbrott i Egyptens brottsbalk breddats till att även inkludera sexuella trakasserier.

Hassan och Nazra ser feminism och genusfrågor som avgörande politiska och sociala frågor vilka påverkar människors frihet och utveckling i alla samhällen. Därför erbjuder de rådgivning till unga kvinnor som engagerar sig politiskt i olika partier både på nationell och lokal nivå, men också fackligt. De organiserar även en årlig utbildning i feminism som introducerar unga kvinnor och män till genusfrågor.

Svetlana Gannushkina är en av de främsta ledarna inom människorättsrörelsen i dagens Ryssland. Genom den organisation som hon grundat och leder – The Civic Assistance Committee – har hon erbjudit gratis rättshjälp, humanitärt bistånd och utbildning till över 50 000 migranter och flyktingar sedan 1990. Hennes personliga mod och framgångsrika påverkansarbete i ryska domstolar, liksom i Europa-domstolen, har förhindrat att flyktingar från Centralasien tvingats tillbaka till sina hemländer där de med största säkerhet skulle ha fängslats och utsatts för tortyr. Som medlem av den ryska presidentens Människorättsråd (2002-2012) lobbade Gannushkina framgångsrikt för att ändra flyktinglagen så att över 2 miljoner människor kunde få ryskt medborgarskap.

Med passion för lärandets förändringskraft har Gannushkina sett till att Högsta Domstolen prövat alla barns rätt till skolgång, också barn till flyktingar och migranter som befinner sig i Ryssland. Genom sin frispråkighet har hon även gjort allmänheten uppmärksam på olika brott mot mänskliga rättigheter i flera regioner med pågående konflikter, framför allt i Kaukasus.

Cumhuriyet är en av de viktigaste oberoende dagstidningarna i dagens Turkiet. Sedan 1924 har tidningen troget engagerat sig för att upprätthålla pressfriheten mot alla odds. Tidningens medarbetare har tagit stora personliga risker och utsatts för både mord och fängelsestraff på grund av rapporteringen om mänskliga rättigheter, jämställdhet, sekularism och miljöfrågor.

Cumhuriyets förstklassiga undersökande journalistik har lett till många viktiga avslöjanden som bidragit till att Turkiets regering kunnat granskas offentligt. I en tid då yttrandefriheten i Turkiet inskränks allt mer påvisar Cumhuriyet att demokratins röst inte kommer att tystna.